

Brüssel, 1. veebruar 2017
(OR. en)

5478/17

Institutsioonidevaheline
dokument:
2012/0193(COD)

DROIPEN 6
JAI 54
GAF 5
FIN 31
CADREFIN 6
FISC 23
CODEC 76

A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Nõukogu
Eelmise dok nr:	5434/17
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil – Poliitiline kokkulepe

---

1. Komisjon esitas 12. juulil 2012 ettepaneku¹ direktiivi kohta, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil.
2. Direktiivi eelnõuga soovitakse kehtestada vajalikud meetmed liidu finantshuvide tõhusa, proportsionaalse ja hoiatava kaitse tagamiseks kriminaalõiguse abil.
3. Nõukogu leppis 6. juunil 2013 kokku direktiivi eelnõu suhtes võetavas üldises lähenemisviisis², andes sellega eesistujariigile volitused alustada kolmepoolseid läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga.
4. Euroopa Parlament võttis direktiivi eelnõu käsitleva esimese lugemise seisukoha vastu 16. aprillil 2014³.

---

¹ Dok 12683/12.

² Dok 10729/13.

³ Dok 9024/14.

5. Pärast aastatel 2014–2016 toimunud seitset kolmepoolset kohtumist jõudsid eesistujariik ja Euroopa Parlamendi esindajad, keda abistas komisjon, 30. novembril 2016 kokkuleppele terviklikus kompromisstekstis, mis on esitatud lisas.
6. 12. jaanuaril 2017 toimus Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni (CONT) ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) ühiskoosolekul teksti üle hääletus ning direktiivi eelnõu tekst kiideti heaks institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemusel sündinud kujul. Nimetatud komisjonide esimehed Inge Gräßle ja Claude Moraes saatsid alaliste esindajate komitee eesistujale kirja, milles nad märkisid, et kui see tekst edastatakse ametlikult Euroopa Parlamendile kui kõnealust seadusandlikku ettepanekut käsitlev nõukogu esimese lugemise seisukoht, siis soovivad nad CONT ja LIBE komisjoni liikmetel ja seejärel täiskogu istungil võtta kõnealune nõukogu esimese lugemise seisukoht parlamendi teisel lugemisel muudatusteta vastu, eeldusel et mõlema institutsiooni õiguskeele eksperdid vaatavad teksti läbi.
7. Alaliste esindajate komitee soovitas oma 25. jaanuari 2017. aasta koosolekul nõukogul saavutada poliitiline kokkulepe käesoleva märkuse lisas esitatud direktiivi teksti suhtes. Küprose, Saksamaa, Ungari, Iirimaa, Malta ja Poola delegatsioon teatasid, et nad ei poolda kompromissteksti selle praegusel kujul.
8. Sellest tulenevalt palutakse nõukogul saavutada poliitiline kokkulepe käesoleva märkuse lisas esitatud direktiivi teksti suhtes.

Ettepanek

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 83 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja arvamust⁴,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu finantshuvide kaitse ei hõlma ainult eelarveassigneeringute haldamist, vaid laieneb kõigile meetmetele, mis kahjustavad või ähvardavad kahjustada liidu vara või liikmesriikide vara, kuivõrd need on liidu poliitika seisukohast olulised.

---

⁴ ELT C ..., ..., lk ....

- (2) Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse 26. juuli 1995. aasta konventsioonis⁵ ning selle 27. septembri 1996. aasta⁶, 29. novembri 1996. aasta⁷ ja 19. juuni 1997. aasta⁸ protokollides (edaspidi „konventsioon“) kehtestatakse miinimumeeskirjad seoses kuritegude ja karistuste määratlemisega liidu finantshuve kahjustava pettuse vastases võitluses. Konventsiooni koostasid liikmesriigid, kes märkisid, et liidu tulusid ja kulusid kahjustavad pettused hõlmavad paljudel juhtudel rohkem kui ühte riiki ning neid sooritavad sageli organiseeritud kuritegelikud võrgustikud; selle põhjal tunnistati juba kõnealus konventsioonis, et liidu finantshuvide kaitse eesmärgil tuleb neid huve kahjustava pettuse eest võtta kriminaalvastutusele. Paralleelselt võeti vastu nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95⁹. Selles määruses kehtestatakse üldised eeskirjad liidu õiguse suhtes toimunud eeskirjade eiramise ühtse kontrolli ning haldusmeetmete ja -karistuste kohta, osutades samal ajal selles valdkonnas kehtivatele sektoripõhiste eeskirjadele, pettustele vastavalt konventsioonis määratletule ning liikmesriikide kriminaalõiguse ja -menetluste kohaldamisele.
- (3) Selleks et tagada liidu poliitika rakendamine liidu finantshuvide kaitse valdkonnas, mida on ühtlustatud näiteks nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95, on väga tähtis, et liikmesriigid ühtlustaksid jätkuvalt oma kriminaalõigust, täiendades selles valdkonnas toimepandavate pettuste puhul kasutatavaid haldus- ja tsiviilõiguslikke menetlusi, ent vältides seejuures sidususetust nii ühe õigusvaldkonna piires kui ka eri õigusvaldkondade vahel.

---

⁵ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 48.

⁶ EÜT C 313, 23.10.1996, lk 1.

⁷ EÜT C 151, 20.5. 1997, lk 1.

⁸ EÜT C 221, 19.7. 1997, lk 11.

⁹ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

- (4) Liidu finantshuvide kaitseks tuleb kehtestada ühine määratlus pettuse jaoks, mis jääb käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ning hõlmab Euroopa Liidu üldeelarve (edaspidi „liidu eelarve“) tulusid ja kulusid ning vara kahjustavat pettust, sealhulgas finantstehinguid, näiteks laenude võtmist ja andmist. Nõukogu direktiiviga 2006/112/EÜ loodud ühise käibemaksusüsteemi vastu suunatud raskete kuritegude mõiste viitab kõige tõsisematele käibemaksupettuse vormidele, eelkõige karussellpettusele, varifirmadega seotud pettusele ja kuritegeliku organisatsiooni raames toime pandud käibemaksupettusele, mis tekitab tõsiseid ohte ühisele käibemaksusüsteemile ja seega liidu eelarvele. Ühise käibemaksusüsteemi vastu suunatud kuritegusid tuleks käsitada raskete kuritegudena, kui need on seotud kahe või enama liidu liikmesriigi territooriumiga, tulenevad petuskeemist, mis läbi pannakse neid kuritegusid toime struktureeritud, eesmärgiga saada ühisest käibemaksusüsteemist põhjendamatuid eeliseid, ja kui kuritegudega tekitatud kogukahju ületab 10 miljoni euro suuruse künnise. Kogukahju mõiste viitab kogu petuskeemi tulemusel saadud hinnangulisele kahjule, seda nii asjaomaste liikmesriikide kui ka liidu finantshuvide jaoks. See ei hõlma intressi ega karistusi. Käesoleva direktiivi eesmärk on anda panus nende kuritegelike nähtuste vastasesse võitlusesse.
- (4a) Kui komisjon täidab eelarvet koostöös liikmesriikidega või kaudse eelarve täitmise raames, võib ta delegeerida eelarve täitmise ülesanded liikmesriikidele või aluslepingute kohaselt asutatud asutustele või organitele või teatavatele muudele üksustele ja isikutele. Igal nimetatud juhul peaksid liidu finantshuvid olema kaitstud samal tasemel nagu otsese eelarve täitmise korral komisjoni poolt.
- (4b) Käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil on riigihankega seotud kulud mis tahes kulud, mis on seotud liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju käsitleva määruse nr 966/2012¹⁰ artikli 101 lõikes 1 kindlaks määratud riigihankelepingutega.

---

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

- (5) Käesolevas direktiivis osutatud kriminaaltulu pesemise suhtes on täies ulatuses kohaldatavad rahapesu käsitlevad liidu õigusaktid. Kõnealustele õigusaktidele viitamisega peaks olema tagatud, et käesoleva direktiiviga kehtestatud karistusi kohaldatakse kõikide liidu finantshuve kahjustavate raskete kuriteojuhtumite suhtes.
- (6) Korruptsioon kujutab endast liidu finantshuvidele eriti suurt ohtu ning seda võib paljudel juhtudel seostada pettusega. Kuna iga ametiisik on kohustatud tegema otsuseid või kasutama kaalutusõigust erapooletult, peaks altkäemaksu andmine ametiisiku otsuse või kaalutusõiguse mõjutamiseks ning sellise altkäemaksu võtmine olema hõlmatud korruptsiooni määratlusega, olenemata asjaomase ametiisiku riigi või rahvusvahelise organisatsiooni õigusnormidest.
- (7) Liidu finantshuve võib kahjustada vahendite või vara haldamisega tegeleva ametiisiku teatav käitumine, ükskõik kas ta tegutseb vastutava või järelevalvet teostava isikuna, mille eesmärk on omastada vahendeid või vara vastupidiselt nende ette nähtud eesmärgile, kahjustades seega liidu finantshuve. Seetõttu on vaja kõnealust käitumist hõlmavad kuriteod täpselt määratleda.
- (8) Seoses passiivse korruptsiooni ja omastamisega on vaja lisada ametiisiku mõiste, mis hõlmab kõik asjaomased isikud, kes töötavad ametniku ametikohal kas liidus, liikmesriikides või kolmandates riikides. Liidu vahendite haldamisse kaasatakse järjest rohkem eraisikuid. Selleks et liidu vahendeid korruptsiooni ja omastamise eest piisavalt kaitsta, tuleb mõistega „ametiisik“ seetõttu hõlmata ka isikud, kes ei tööta ametniku ametikohal, kuid kellele on liidu vahenditega seoses antud avaliku teenistuse ülesanded ja kes täidavad neid sarnasel viisil, näiteks selliste vahendite haldamisega tegelevad töövõtjad.
- (9) Seoses käesolevas direktiivis käsitletud kuritegudega tuleb tahtluse mõistet kohaldada nende kuritegude kõikide elementide suhtes. Tegevuse või tegevusetuse tahtlikku iseloomu võib tuletada teo objektiivsete faktiliste asjaolude põhjal. Käesolev direktiiv ei hõlma selliseid füüsiliste isikute kuritegusid, mis ei nõua tahtlust.

- (10) Käesolev direktiiv ei kohusta liikmesriike nägema ette karistusi, mis hõlmavad vanglakaristust selliste kuritegude toimepanijatele, mis ei ole olemuselt rasked, kui siseriiklikus õiguses eeldatakse tahtlust.
- (11) Mõned liidu finantshuvide vastased kuriteod on sageli tihedalt seotud aluslepingu artikli 83 lõikes 1 ja kõnealusel artiklil põhinevates liidu õigusaktides käsitletavate kuritegudega. Seetõttu tuleks sätete sõnastuses tagada sidusus selliste õigusaktide ja käesoleva direktiivi vahel.
- (12) Niivõrd kui liidu finantshuve võib kahjustada või ohustada ka juriidiliste isikute käitumine, peaks olema võimalik võtta nad vastutusele nende nimel toime pandud kuritegude eest, nagu need on määratletud käesolevas direktiivis.
- (13) Selleks et tagada liidu finantshuvide võrdväärne kaitse meetmete kaudu, mis peaksid toimima hoiatavalt kogu liidus, peaksid liikmesriigid täiendavalt nägema ette teatavat liiki ja teataval tasemel karistused, mida rakendatakse käesolevas direktiivis määratletud kuritegude suhtes. Karistuste tasemed peaksid olema proportsionaalsed kuriteo raskusastmega.
- (14) Kuna käesoleva direktiiviga nähakse ette miinimumeeskirjad, võivad liikmesriigid võtta vastu või säilitada rangemaid eeskirju, mis käsitlevad liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid.
- (15) Käesolev direktiiv ei mõjuta distsiplinaarmeetmete ja muude kui kriminaalõigusliku iseloomuga karistuste tõhusat ja tulemuslikku kohaldamist. Muud liiki karistusi, mida ei saa kriminaalkaristustega võrdsustada ja mis on samale isikule sama teo eest juba määratud, saab võtta arvesse, kui kõnealusele isikule esitatakse süüdistus käesolevas direktiivis määratletud kuriteo toimepanemises. Muude karistuste puhul tuleks täielikult rakendada *ne bis in idem* põhimõtet. Käesolevas direktiivis ei määratleta kuriteona käitumist, mille eest ei ole ette nähtud distsiplinaarkaristust või muid meetmeid, mida kohaldatakse ametikohustuste rikkumise suhtes ja mida on võimalik asjaomaste isikute suhtes kohaldada.

- (16) Füüsilistele isikutele tuleks teatavatel juhtudel maksimaalse karistusena ette näha vähemalt nelja-aastane vanglakaristus. Need juhud peaksid hõlmama vähemalt juhtumeid, mis on seotud märkimisväärse tekitatud kahju või saadud eelise, kusjuures kahju või eelist tuleks lugeda märkimisväärseks, kui see on suurem kui 100 000 eurot. Need liikmesriigid, kelle õigussüsteemis ei ole selgesõnaliselt sätestatud märkimisväärse kahju või kasu künnist maksimumkaristuse alusena, peaksid tagama, et nende kohtud võtaksid pettuste ja pettusega seotud kuritegude eest karistuste määramisel nõuetekohaselt arvesse tekitatud kahju või saadud eelise suurust. Direktiiv ei takista liikmesriikidel sätestamast muid elemente, mis viitaksid kuriteo raskele olemusele, näiteks kui kahju või eelis on potentsiaalne, kuid siiski väga märkimisväärne. Ühise käibemaksusüsteemi vastu suunatud kuritegude puhul on künnis, mille ületamise korral tuleks kuritegu käsitada märkimisväärse, kooskõlas direktiiviga siiski 10 miljonit eurot.

Tuleb kindlaks määrata maksimaalse vanglakaristuse miinimumtasemed et tagada liidu finantshuvide võrdväärne kaitse kogu liidus. Kõnealustel karistustel on kogu liidus võimalike õigusrikkujate jaoks tugev hoiatav toime.

- (17) Liikmesriigid peaksid tagama, et kui kuritegu pannakse toime kuritegelikus organisatsioonis nõukogu raamotsuse 2008/841/JSK¹¹ tähenduses, tuleks seda lugeda raskendavaks asjaoluks kooskõlas nende õigussüsteemis kohaldatavate õigusnormidega. Nad peaksid tagama, et see raskendav asjaolu on õigusrikkujale karistuse mõistmisel kohtunikele kaalumiseks kättesaadav, kuigi kohtunikel ei ole kohustust neile raskendavatele asjaoludele tugineda. Liikmesriigid ei ole kohustatud raskendavat asjaolu ette nägema, kui siseriikliku õiguse kohaselt loetakse kuritegusid nõukogu raamotsuse 2008/841 tähenduses eraldiseivateks kuritegudeks ja need võivad kaasa tuua karmimad karistusmäärad.

---

¹¹ ELT L 300, 11.11.2008, lk 42.

- (18) Arvestades eelkõige õigusrikkujate ja liidu finantshuve kahjustavast ebaseaduslikust tegevusest saadava tulu liikuvust ning sellega seotud piiriüleste uurimiste keerukust, peaksid kõik liikmesriigid määrama kindlaks oma kohtute pädevuse, et neil oleks võimalik kõnealuse tegevuse vastu võidelda. Liikmesriigid peaksid sellega tagama, et nende kohtute pädevusse kuuluvad ka olukorrad, kus kuritegu pannakse toime nende territooriumil kasutatud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia abil.
- (18a) Arvestades mitme jurisdiktsiooni võimalusega seoses käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate piiriüleste kuritegudega, peaksid liikmesriigid tagama, et direktiivi üle võtvas siseriiklikus õigusaktis järgitakse täielikult *ne bis in idem* põhimõtet.
- (19) Liikmesriigid peaksid sätestama õigusnormid vajalike tähtaegade kohta, mis võimaldavad neil liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust tõkestada. Kuritegude korral, mille puhul karistuse maksimummäär on vähemalt neli aastat vangistust, peaks see tähtaeg olema vähemalt viis aastat alates kuriteo toimepanemisest. See ei sea piiranguid nendele liikmesriikidele, kes ei ole kehtestanud uurimismenetlusele, süüdistuse esitamisele ja karistuse täitmisele aegumistähtaegu.

- (21) Ilma et see piiraks kriminaalasjades tehtavat piiriülest koostööd ja antavat vastastikust õigusabi käsitlevate eeskirjade ning muude liidu õiguse eeskirjade, eelkõige Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013¹² eeskirjade kohaldamist, on vaja ette näha asjakohased sätted liikmesriikide ja komisjoni vaheliseks koostööks, et tagada tõhus võitlus käesolevas direktiivis määratletud, liidu finantshuve kahjustavate kriminaalkuritegude vastu, sealhulgas ka liikmesriikide ja komisjoni vaheline teabevahetus ning komisjonipoolne tehniline ja operatiivabi riiklikele pädevatele asutustele, kuna neil võib olla vaja oma uurimiste koordineerimist hõlbustada.

Komisjonipoolne abi ei tohiks kaasa tuua komisjoni osavõttu liikmesriikide läbiviidavatest uurimis- või kohtu alla andmise menetlustest konkreetsete kriminaalasjade puhul. Kooskõlas määruse 883/2013 artikliga 8 peaksid Euroopa Kontrollikoda ning institutsioonide, organite ja asutuste eelarvete auditeerimise eest vastutavad audiitorid tegema OLAFi ja teistele pädevatele asutustele teatavaks kõik asjaolud, mis võivad kvalifitseeruda kuriteoks käesoleva direktiivi alusel, ning liikmesriigid peaksid tagama, et siseriiklikud auditeerimisasutused, nagu on määratletud määruse 966/112¹³ artiklis 59, teevad sedasama.

- (22) Komisjon peaks andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru meetmetest, mida liikmesriigid on võtnud käesoleva direktiivi järgimiseks. Aruandele võib vajaduse korral lisada ettepanekuid, millega võetakse arvesse võimalikke arenguid, eelkõige seoses liidu eelarve rahastamisega.

---

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

- (23) Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse 26. juuli 1995. aasta konventsioon¹⁴ ning selle 27. septembri 1996. aasta¹⁵, 29. novembri 1996. aasta¹⁶ ja 19. juuni 1997. aasta¹⁷ protokollid tuleks asendada käesoleva direktiiviga liikmesriikide puhul, kelle jaoks käesolev direktiiv on siduv.
- (23a) Direktiivi 2015/849 artikli 3 lõike 4 punkti d kohaldamisel tuleks viidet liidu finantshuve kahjustavale rasketele kelmusele, nagu on määratletud Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni artikli 1 lõikes 1 ja artikli 2 lõikes 1, käsitada viitena liidu finantshuve kahjustavale pettusele, nagu on määratletud käesoleva direktiivi artiklis 3 ja artikli 7 lõikes 4 või ühise käibemaksusüsteemi vastu suunatud kuritegude puhul artikli 2 lõikes 2.
- (24) Käesoleva direktiivi nõuetekohane rakendamine liikmesriikides hõlmab isikuandmete töötlemist pädevate riigiasutuste poolt ning isikuandmete vahetamist ühelt poolt liikmesriikide ja teiselt poolt liidu pädevate asutuste vahel. Pädevate riigiasutuste vaheline isikuandmete töötlemine riiklikul tasandil peaks olema reguleeritud *acquis*'ga. Isikuandmete vahetamine liikmesriikide vahel peaks toimuma vastavalt nõukogu raamotsuse 2008/977/JSK¹⁸ nõuetele. Isikuandmete töötlemine liidu institutsioonides, organites ja asutustes peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 45/2001¹⁹ ja kohtulike uurimiste konfidentsiaalsust käsitlevate kohaldatavate eeskirjadega.

---

¹⁴ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 48.

¹⁵ EÜT C 313, 23.10.1996, lk 1.

¹⁶ EÜT C 151, 20.5. 1997, lk 1.

¹⁷ EÜT C 221, 19.7. 1997, lk 11.

¹⁸ Nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsus 2008/977/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta (ELT L 350, 30.12.2008, lk 60).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

- (25) Kuna kriminaalkaristused on kavandatud avaldama hoiatavat mõju, tuleb nende kehtestamisel olla eriti ettevaatlik seoses põhiõigustega. Käesolevas direktiivis austatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhiõigusi ja põhimõtteid, eelkõige õigust vabadusele ja turvalisusele, õigust isikuandmete kaitsele, kutsevabadust ja õigust teha tööd, ettevõtlusvabadust, õigust omandile, õigust tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, süütuse presumptsiooni ja kaitseõigust, kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet ning sama kuriteo eest mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeldu (*ne bis in idem* põhimõte). Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada nimetatud õiguste ja põhimõtete täielik austamine ning sellest tuleb lähtuda ka käesoleva direktiivi rakendamisel.
- (25a) Liikmesriigid peaksid võtma vajalikke meetmeid, et tagada alusetult makstud summade kiire sissenõudmine ja ülekandmine liidu eelarvesse, ilma et see piiraks finantskorrektsioone ja alusetult makstud summade sissenõudmist käsitlevate liidu asjakohaste valdkondlike eeskirjade kohaldamist.
- (25b) Haldusmeetmetel ja -karistustel on tähtis osa liidu finantshuvide kaitsmises. Käesolev direktiiv ei vabasta liikmesriike kohustusest kohaldada ja rakendada liidu haldusmeetmeid ja -karistusi määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artiklite 4 ja 5 tähenduses.

- (25c) Käesolev direktiiv peaks panema liikmesriikidele kohustuse kehtestada siseriiklikes õigusaktides kriminaalkaristused nende liidu finantshuve mõjutavate pettuste ja pettusega seotud kuritegude puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat direktiivi. Käesolev direktiiv ei peaks kehtestama kohustusi seoses selliste karistuste või muu kehtiva õiguskaitse süsteemi kohaldamisega konkreetsete juhtumite suhtes. Liikmesriigid võivad põhimõtteliselt jätkata haldusmeetmete ja -karistuste paralleelset kohaldamist direktiiviga hõlmatud valdkonnas. Käesolevat direktiivi ülevõtva siseriikliku õigusakti kohaldamisel peaksid liikmesriigid siiski tagama, et õigusrikkumiste eest kriminaalkaristuste kehtestamine kooskõlas käesoleva direktiiviga ning haldusmeetmete ja -karistuste kehtestamine ei vii põhiõiguste harta rikkumiseni.
- (25d) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide pädevust kehtestada oma maksuasutustes selline struktuur ja töökorraldus, nagu nad peavad käibemaksu nõuetekohaseks kindlaksmääramiseks, hindamiseks ja kogumiseks vajalikuks, ega käibemaksualaste õigusaktide tulemuslikku kohaldamist.
- (26) Käesoleva direktiivi kohaldamine ei piira aluslepingus, Euroopa Liidu privileege ja immunitete käsitlevas protokollis, Euroopa Kohtu põhikirjas ja nende rakendussätetes sisalduvate, immunitetide tühistamist käsitlevate sätete ega liikmesriikide õigusaktides sisalduvate sarnaste sätete kohaldamist. Käesoleva direktiivi sätete siseriiklikusse õigusesse ülevõtmisel ja käesolevat direktiivi ülevõtvate siseriiklike õigusnormide kohaldamisel võetakse neid privileege ja immunitete täiel määral arvesse, sealhulgas liikmete volituste suhtes.
- (27) Käesoleva direktiiviga ei piirata liikmesriikide kriminaalõiguse üldnormide ja üldpõhimõtete kohaldamist karistuste määramisel ja täideviimisel vastavalt iga üksikjuhtumi konkreetsetele asjaoludele.

- (28) Kuna liikmesriigid ei suuda käesoleva direktiivi eesmärki piisavalt saavutada ning see on oma ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatav liidu tasandil, võib liit vastu võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (29) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 ja artikli 4a lõike 1 kohaselt on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (30) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 kohaselt, ning ilma et see piiraks nimetatud protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (31) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I jaotis. Reguleerimise ja mõiste

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumeeskirjad kuritegude ja karistuste määratlemiseks liidu finantshuve kahjustava pettuse ja muu ebaseadusliku tegevuse vastase võitluse valdkonnas, eesmärgiga aidata tõhusalt kaasa tugevamale kaitsele neid finantshuve kahjustava kuritegevuse vastu kooskõlas liidu kõnealuse valdkonna *acquis*'ga.

Artikkel 2

Liidu finantshuvide mõiste ja direktiivi kohaldamisala

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „liidu finantshuvid“ kõiki tulusid, kulusid ja varasid, mis on hõlmatud:
  - a) liidu eelarvega;
  - b) aluslepingute kohaselt asutatud institutsioonide, organite ja asutuste eelarvetega või otseselt või kaudselt nende hallatavate ja kontrollitavate eelarvetega, või mis on neist saadud või tuleb neisse maksta.
2. Käibemaksupõhistest omavahenditest tulenevate tulude puhul kohaldatakse käesolevat direktiivi üksnes ühise käibemaksusüsteemi vastu suunatud raskete kuritegude puhul. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse ühise käibemaksusüsteemi vastu suunatud kuritegusid raskete kuritegudena, kui artikli 3 punktis d määratletud tahtlik tegevus või tegevusetus on seotud kahe või enama Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumiga ja kui kogukahju on vähemalt 10 miljonit eurot.
3. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide maksuametite struktuuri ja toimimist.

II jaotis. Liidu finantshuve kahjustava pettuse valdkonna kuriteod

Artikkel 3

Liidu finantshuve kahjustav pettus

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et liidu finantshuve kahjustavat pettust käsitatakse kuriteona, kui see on toime pandud tahtlikult. Käesoleva direktiivi tähenduses on „liidu finantshuve kahjustav pettus“:

- a) hangetega mitteseotud kulude puhul tegevus või tegevusetus, mis on seotud:
  - i) vale-, ebaõigete või mittetäielike aruannete või dokumentide kasutamise või esitamisega, mille tagajärjel omastatakse või peetakse õigusvastaselt kinni liidu eelarve või liidu poolt või tema nimel hallatavate eelarvete vahendeid või varasid,
  - ii) konkreetse kohustuslikult avaldamisele kuuluva teabe varjamisega, millel on samasugused tagajärjed, või
  - iii) selliste vahendite väärkasutusega ehk nende kasutamisega muuks kui algselt ette nähtud otstarbeks;

- b) hangetega seotud kulude puhul tegevus või tegevusetus, mis on seotud:
  - i) vale-, ebaõigete või mittetäielike aruannete või dokumentide kasutamise või esitamisega, mille tagajärjel omastatakse või peetakse õigusvastaselt kinni liidu eelarve või liidu poolt või tema nimel hallatavate eelarvete vahendeid või varasid,
  - ii) konkreetse kohustuslikult avaldamisele kuuluva teabe varjamisega, millel on samasugused tagajärjed, või
  - iii) selliste vahendite väärkasutusega ehk nende kasutamisega muuks kui algselt ette nähtud otstarbeks, mis kahjustab liidu finantshuvisid;

vähemalt juhul, kui see toimus toimepanijale või muule isikule õigusvastase varalise kasu saamiseks koos liidu finantshuvide kahjustamisega;

- c) muude kui punktis d osutatud käibemaksupõhistest omavahenditest tulenevate tulude puhul tegevus või tegevusetus, mis on seotud:
- i) vale-, ebaõigete või mittetäielike aruannete või dokumentide kasutamise või esitamisega, mille tagajärjel vähendatakse õigusvastaselt liidu eelarve või liidu poolt või tema nimel hallatavate eelarvete vahendeid,
  - ii) konkreetse kohustuslikult avaldamisele kuuluva teabe varjamisega, millel on samasugused tagajärjed,
  - iii) õiguspäraselt saadud kasu väärkasutusega, millel on samasugused tagajärjed.
- d) käibemaksupõhistest omavahenditest tulenevate tulude puhul tegevus või tegevusetus, mis on toime pandud piiriülestes petuskeemides seoses järgmisega:
- i) vale-, ebaõigete või mittetäielike käibemaksualaste aruannete või dokumentide kasutamine või esitamine, mille tagajärjeks on liidu eelarvevahendite vähenemine;
  - ii) konkreetse kohustuslikult avaldamisele kuuluva käibemaksualase teabe varjamine, millel on samasugused tagajärjed;
  - iii) õigete käibemaksualaste aruannete esitamine maksmatajätmise pettusliku varjamise või käibemaksutagastuse õiguste ebaseadusliku loomise eesmärgil.

Artikkel 4

Pettusega seotud kuriteod, mis kahjustavad liidu finantshuve

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2015/849²⁰ artikli 1 lõikes 3 määratletud rahapesu käsitlemine kuriteona, kui see hõlmab käesolevas direktiivis käsitletavate õigusrikkumiste tulemusel saadud vara.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada passiivse ja aktiivse korruptsiooni käsitlemine kuriteona, kui see on toime pandud tahtlikult.
  - a) käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab passiivne korruptsioon ametiisiku tegu, millega ametiisik otseselt või vahendaja kaudu taotleb või saab mis tahes liiki eeliseid endale või kolmandale isikule või võtab vastu lubaduse sellise eelise saamise kohta selle eest, et ta sooritaks või jätkaks sooritamata oma ametiülesandeks oleva või ametiülesannete täitmisega seoses toimingu viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustaks liidu finantshuve;
  - b) käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab aktiivne korruptsioon tegu, millega lubatakse, pakutakse või antakse otseselt või vahendaja kaudu ametiisikule endale või kolmandale isikule mis tahes liiki eelise selle eest, et ta sooritaks või jätkaks sooritamata oma ametiülesandeks oleva või ametiülesannete täitmisega seoses toimingu viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustaks liidu finantshuve.

---

²⁰ ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada omastamise käsitlemine kuriteona, kui see on pandud toime tahtlikult.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel on omastamine iga vahendite või varade haldamisega otseselt või kaudselt tegeleva ametiisiku tegu, mille raames ta eraldab või maksab välja vahendeid või omastab või kasutab vara kavandatud eesmärgi vastaselt, kahjustades sellega liidu finantshuve.

4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on „ametiisik“:

- a) liidu või riigi ametnik, sealhulgas mis tahes teise liikmesriigi ja kolmanda riigi ametnik;

- i) mõiste „liidu ametnik“ tähendab:

isikut, kes on ametnik või muu lepinguline töötaja Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade või Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste tähenduses;

liikmesriikide või avalik-õigusliku või eraõigusliku organi poolt liidu juurde lähetatud isikut, kes täidab Euroopa Liidu ametnike või muude teenistujate ülesannetega võrdväärseid ametiülesandeid.

Ilma et see piiraks ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokollides 3 ja 7 sisalduvate privileege ja immunitete käsitlevate sätete kohaldamist, käsitatakse aluslepingute alusel asutatud institutsioonide, organite ja asutuste liikmeid ja selliste organite personali liidu ametnikena, kui nende suhtes ei kohaldata Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju või Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi;

ii) mõistet „riigi ametnik“ mõistetakse lähtudes mõistete „ametnik“ või „ametiisik“ määratlusest selle liikmesriigi või kolmanda riigi siseriiklikus õiguses, kus kõnealune isik oma ametiülesandeid täidab.

Liikmesriigi ametnikku või kolmanda riigi ametnikku puudutavas menetluses, mille on algatanud teine liikmesriik, ei ole viimati nimetatut siiski kohustatud kasutama „riigi ametniku“ mõistet, välja arvatud juhul, kui see mõiste ühildub tema siseriikliku õigusega.

Mõiste „riigi ametnik“ hõlmab kõiki isikuid, kes riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil töötavad täidesaatvat, haldus- või kohtuvõimu teostaval ametikohal. Riigi ametnikuna käsitatakse kõiki isikuid, kes riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil töötavad seadusandlikku võimu teostaval ametikohal;

- b) muu isik, kellele on antud avaliku teenistuse ülesanded ja kes täidab neid seoses liidu vahendite haldamise või liidu finantshuve mõjutavate otsuste tegemisega liikmesriigis või kolmandas riigis.

III jaotis. Üldsätted seoses kuritegudega liidu finantshuve kahjustava pettuse vastase võitluse valdkonnas

Artikkel 5

Kuriteole kihutamine ja kaasaaitamine ning kuriteokatse

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude toimepanemisele kihutamise ja kaasaaitamise karistatavus kuriteona.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada artiklis 3 ja artikli 4 lõikes 3 osutatud kuritegude toimepanemise katse karistatavus kuriteona.

Artikkel 6

Juriidiliste isikute vastutus

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilist isikut saab võtta vastutusele artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude eest, mille on tema kasuks toime pannud eraisikuna või juriidilise isiku organi liikmena tegutsenud isik, kellel on juriidilises isikus juhtiv koht, mis põhineb järgmisel:
  - a) õigus esindada juriidilist isikut;
  - b) õigus teha otsuseid juriidilise isiku nimel või
  - c) õigus kontrollida juriidilist isikut.

2. Samuti võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilist isikut saab võtta vastutusele, kui lõikes 1 nimetatud isiku puuduliku järelevalve või kontrolli tagajärjel on osutunud võimalikuks, et tema alluvuses olev isik on pannud selle juriidilise isiku kasuks toime artiklis 3, 4 või 5 osutatud kuriteo.
3. Juriidilise isiku vastutus vastavalt lõigetele 1 ja 2 ei välista kriminaalmenetlust füüsiliste isikute suhtes, kes on toime pannud artiklis 3 või 4 osutatud kuriteo või kelle suhtes kohaldatakse kriminaalvastutust artikli 5 alusel.
4. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on „juriidiline isik“ üksus, millel on juriidilise isiku staatus vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele, välja arvatud riigid või avalik-õiguslikud asutused, kes teostavad riigivõimu, ja avalik-õiguslikud rahvusvahelised organisatsioonid.

Artikkel 7

Füüsilistele isikutele ette nähtud karistused

1. Liikmesriigid tagavad, et füüsilistele isikutele määratakse artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude eest tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaalkaristused.
2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vangistus.
3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et artiklites 3 ja 4 osutatud kuritegude eest määratakse karistus, mille maksimummäär on vähemalt neli aastat vangistust, kui kuritegudega on seotud märkimisväärne tekitatud kahju või saadud eelis. Artikli 3 punktides a, b ja c ning artiklis 4 osutatud kuritegudega seonduv kahju või eelis loetakse märkimisväärseks, kui see on suurem kui 100 000 eurot. Artikli 3 punktis d osutatud kuritegudega seonduv kahju või eelis loetakse alati märkimisväärseks.

Liikmesriigid võivad ette näha maksimumkaristusena vähemalt nelja aasta pikkuse vangistuse ka muude siseriiklikus õiguses määratletud raskendavate asjaolude alusel.

4. Artikli 3 punktides a, b ja c ning artiklis 4 osutatud kuritegude puhul, millega tekitatud kahju on väiksem kui 10 000 eurot või saadud eelis on väiksem kui 10 000 eurot, võivad liikmesriigid kriminaalkaristuste asemel ette näha muud karistused.
5. Lõige 1 ei piira pädevate asutuste õigust kohaldada ametiisikute suhtes distsiplinaarkaristusi.

Artikkel 8

Raskendav asjaolu

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et raskendavaks asjaoluks loetakse artiklis 3, 4 või 5 osutatud kuriteo toimepanemine kuritegeliku ühenduse tegevuse raames organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust käsitleva 24. oktoobri 2008. aasta raamotsuse 2008/841 tähenduses.

Artikkel 9

Juriidilistele isikutele ette nähtud miinimumkaristused

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et juriidilisele isikule, keda peetakse vastutavaks artikli 6 alusel, määratakse tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused, mis hõlmavad kriminaalkorras tehtavaid trahve või muid trahve ja võivad hõlmata muid meetmeid, näiteks:

- a) riiklike hüvitiste või abi saamise õigusest ilmajätmine;
- b) ajutine või alaline väljajätmine riigihankemenetlustest;
- c) ajutine või alaline ettevõtluskeeld;

- d) kohtuliku järelevalve alla võtmine;
- e) sundlõpetamine;
- f) kuriteo toimepanekuks kasutatud üksuste ajutine või lõplik sulgemine.

Artikkel 10

Vara arestimine ja konfiskeerimine

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et võimaldada artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude toimepanemisest saadud tulu ja kuriteovahendite arestimist ja konfiskeerimist. Liikmesriigid, kelle jaoks on siduv Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/42/EL kuriteovahendite ja kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus²¹, teevad seda kooskõlas nimetatud direktiiviga.

Artikkel 11

Kohtualluvus

1. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et kehtestada oma jurisdiktsioon artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude üle, kui:
  - a) kuritegu on tervikuna või osaliselt toime pandud asjaomase liikmesriigi territooriumil;
  - b) teo toimepanija on asjaomase liikmesriigi kodanik.
2. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et kehtestada oma jurisdiktsioon artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude üle, kui teo toimepanija suhtes on teo toimepanemise ajal kohaldatavad personalieeskirjad või muude teenistujate teenistustingimused. Iga liikmesriik võib mitte kohaldada või ainult teatud juhtudel ja tingimustel kohaldada käesolevas lõikes sätestatud kohtualluvuse eeskirju ning teavitab sellest komisjoni.

---

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/42/EL kriminaaltulu arestimise ja konfiskeerimise kohta Euroopa Liidus (ELT L 127, 29.4.2014, lk 39).

3. Liikmesriik teavitab komisjoni, kui ta otsustab jurisdiktsiooni laiendada artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegudele, mis on toime pandud väljaspool tema territooriumi, kui:
  - a) teo toimepanija peamine elukoht asub selle liikmesriigi territooriumil;
  - b) tegu on toime pandud selle riigi territooriumil asuva juriidilise isiku kasuks; või
  - c) teo toimepanija on üks selle riigi ametnikke, kes tegutseb oma ametiülesannete täitmisel.
4. Lõike 1 punktis b osutatud juhtudel võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et nende kohtute pädevus ei allu tingimusele, mille kohaselt saab süüdistuse esitada ainult pärast ohvri avalduse esitamist kuriteo toimepanemise kohas või pärast kuriteost teatamist selle riigi poolt, kelle territooriumil kuritegu toime pandi.

Artikkel 12

Liidu finantshuve kahjustavate kuritegude aegumine

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et kehtestada aegumistähtajad, mis võimaldavad artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude uurimist, nende eest süüdistuse esitamist, nende kohtulikku menetlemist ja kohtuotsuse tegemist piisava aja jooksul pärast nende kuritegude toimepanemist, nii et neid saaks tulemuslikult menetleda.
2. Artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude korral, mille eest määratava karistuse maksimummäär on vähemalt neli aastat vangistust, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et võimaldada nende kuritegude uurimist, nende eest süüdistuse esitamist, nende kohtulikku menetlemist ja kohtuotsuse tegemist vähemalt viie aasta jooksul alates kuritegude toimepanemisest.
3. Erandina lõikest 2 võivad liikmesriigid kehtestada aegumistähtaja, mis on lühem kui viis aastat, kuid mitte lühem kui kolm aastat, tingimusel et seda tähtaega on võimalik teatavate tegude korral katkestada või peatada.

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, mis võimaldavad tal karistusena täide viia:
- a) üle ühe aasta pikkuse vangistuse või
  - b) vanglakaristuse kuriteo korral, mille eest määratava karistuse maksimummäär on vähemalt neli aastat vangistust,
- mis nähakse ette artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude eest lõpliku süüdimõistva otsusega, vähemalt viie aasta jooksul alates lõpliku süüdimõistva otsuse kuupäevast. See tähtaeg võib hõlmata aegumistähtaja katkestamisest või peatamisest tulenevaid pikendamisi.

Artikkel 13

Sissenõudmine

Käesoleva direktiivi kohaldamine ei piira järgmiste summade sissenõudmist:

- i) ELi tasandil alusetult makstud summad seoses artikli 3 lõike 1 punktides a, b ja c ning artiklites 4 ja 5 osutatud kuritegude toimepanemisega;
- ii) riiklikul tasandil mis tahes tasumata käibemaks seoses artikli 3 lõike 1 punktis d ning artiklites 4 ja 5 osutatud kuritegude toimepanemisega.

Artikkel 14

Seos liidu muude kohaldatavate õigusaktidega

Käesoleva direktiivi kohaldamist ei mõjuta liidu õiguses, eelkõige määruse nr 2988/95 artiklites 4 ja 5, või liidu õigusest tuleneva konkreetse kohustuse täitmiseks vastu võetud siseriiklikes õigusaktides sätestatud haldusmeetmete, -karistuste ja -trahvide kohaldamine. Liikmesriigid tagavad, et kriminaalmenetlused, mis algatatakse käesoleva direktiivi rakendamiseks vastu võetud siseriiklike normide alusel, ei takista põhjendamatult selliste liidu õiguses või siseriiklikes rakendusaktides sätestatud haldusmeetmete, -karistuste ja -trahvide tõhusat ja nõuetekohast kohaldamist, mida ei saa kriminaalmeetmetega võrdsustada.

IV jaotis. Lõppsätted

Artikkel 15

Liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni (Euroopa Pettustevastase Ameti) koostöö

1. Ilma et see piiraks kriminaalasjades tehtavat piiriülest koostööd ja antavat vastastikust õigusabi käsitlevate eeskirjade kohaldamist, teevad liikmesriigid, Eurojust, Euroopa Prokuratuur ja komisjon oma vastavate pädevuste piires koostööd artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude vastase võitluse valdkonnas. Selleks annab komisjon, ja asjakohasel juhul Eurojust, liikmesriikide pädevatele asutustele vajalikku tehnilist ja operatiivabi, et aidata nende uurimistegevust koordineerida.
2. Liikmesriikide pädevad asutused võivad oma pädevuste piires vahetada komisjoniga teavet, et hõlbustada asjaolude tuvastamist ja tõhusate meetmete võtmist artiklites 3, 4 ja 5 osutatud kuritegude suhtes. Komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused võtavad igal konkreetsel juhul arvesse konfidentsiaalsusnõudeid ja andmekaitse-eeskirju. Ilma et see piiraks teabele juurdepääsu käsitlevate siseriiklike õigusaktide kohaldamist, võib komisjonile teavet edastav liikmesriik määrata sel eesmärgil kindlaks teabe kasutamise eritingimused, millest komisjon või seda teavet kasutav muu liikmesriik peab kinni pidama.
- 2a. Kontrollikoda ning aluslepingute kohaselt loodud institutsioonide, organite ja asutuste eelarvete või institutsioonide hallatavate ja kontrollitavate eelarvete auditeerimise eest vastutavad audiitorid teatavad Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja muudele pädevatele asutustele kõik asjaolud, millest nad on oma ülesannete täitmisel teada saanud ja mida võiks käsitada artiklites 3, 4 või 5 osutatud kuriteona. Liikmesriigid tagavad, et riiklikud auditeerimisasutused teevad sama.

Artikkel 16

Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsiooni asendamine

Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse 26. juuli 1995. aasta konventsioon ning selle 27. septembri ja 29. novembri 1996. aasta ning 19. juuni 1997. aasta protokollid (edaspidi „konventsioon“) asendatakse alates [artikli 17 lõike 1 teises lõigus sätestatud kohaldamise kuupäev] käesoleva direktiiviga nende liikmesriikide puhul, kelle suhtes käesolev direktiiv on siduv. Käesoleva direktiiviga seotud liikmesriikide puhul käsitatakse viiteid konventsioonile viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 17

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [kaks aastat alates vastuvõtmisest]. Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid meetmeid alates ... .

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad neisse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 18

Aruandlus ja hindamine

1. Komisjon esitab hiljemalt [24 kuud pärast käesoleva direktiivi rakendamistähtaega] Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse seda, millises ulatuses on liikmesriigid võtnud käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikke meetmeid.
2. Ilma et see piiraks muudes liidu õigusaktides sätestatud aruandluskohustusi, saavad liikmesriigid igal aastal komisjonile artiklites 3–5 osutatud kuritegude kohta järgmise statistika, kui see on asjaomases liikmesriigis kesktasandil kättesaadav:
  - a) algatatud kriminaalmenetluste arv, lõpetatud menetluste arv, õigeksmõistva ja süüdimõistva otsusega lõppenud menetluste arv ning pooleliolevate menetluste arv;
  - b) kriminaalmenetluse järgselt tagasi nõutud summad ja kahju hinnanguline suurus.
3. Komisjon esitab hiljemalt [60 kuud pärast käesoleva direktiivi rakendamistähtaega] Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles ta hindab käesolevat direktiivi ülevõtivate siseriiklike õigusaktide mõju liidu finantshuve kahjustava pettuse ennetamisele. Komisjon võtab arvesse käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 kohaseid aruandeid.

Samuti hindab komisjon 36 kuud pärast käesoleva direktiivi rakendamise tähtaega ja liikmesriikidelt kogutud andmete põhjal, kas liidu finantshuvide kaitse tugevdamise üldise eesmärgi seisukohast:

- on artikli 2 lõikes 2 osutatud künnis asjakohane,
- on artikli 12 sätted aegumise kohta piisavalt tulemuslikud,
- käsitleb käesolev direktiiv tulemuslikult hangetega seotud pettusi,

ning annab aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Käesolevas lõikes osutatud aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlik ettepanek, mis võib sisaldada erisätet hangetega seotud pettuste kohta.

Artikkel 19

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 20

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja